

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 12 mars 1929 kl. 11.30 f. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående viss ändring i lagen den 4 juli 1910 om sjukkassor.

I en inom första kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 53, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Berglund* hemställt, att riksdagen måtte godkänna följande förslag till ändrad lydelse av 19 § andra stycket i lagen den 4 juli 1910 om sjukkassor:

»I klass, däri sjukhjälp skall beredas, må sådant understöd icke meddelas, med mindre antalet sjukhjälpförsäkrade medlemmar i klassen uppgår till fem; dock må, även efter det antalet dylika medlemmar nedgått under vad nu nämnts, sjukhjälp fortfarande tilldelas dem, som voro sjukhjälpförsäkrade i klassen, medan dess sjukhjälpförsäkrade medlemmar ännu utgjorde minst fem.»

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågasvarande hemställan, får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet, i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver, begärt yttrande av socialstyrelsen. Det yttrande, som i anledning härav inkommit, finnes fogat såsom bilaga vid detta utlåtande; och hänvisar utskottet till dess innehåll.

Gällande bestämmelser i ämnet äro upptagna i 19 § andra och tredje styckena i lagen den 4 juli 1910 om sjukkassor och hava följande lydelse:

Gällande bestämmelser i ämnet.

»I klass, däri sjukhjälp skall beredas, må sådant understöd icke meddelas, med mindre antalet sjukhjälpförsäkrade medlemmar i klassen uppgår till tjugufem; dock må, även efter det antalet dylika medlemmar nedgått under vad nu nämnts, sjukhjälp fortfarande tilldelas dem, som voro sjukhjälpförsäkrade i klassen, medan dess sjukhjälpförsäkrade medlemmar ännu utgjorde minst tjugufem.

Beträffande klass, i vilken begravningshjälp skall beredas, har tillsynsmyndigheten att på framställning bestämma det minsta för utfästade av sådant understöd tillåtna antalet begravningshjälpförsäkrade medlemmar i klassen.»

I det förslag till ny sjukkasselag, som genom proposition nr 113 förelades 1926 års riksdag, hade nu gällande föreskrift angående medlemsantalet i sjukhjälpklass borttagits och ersatts med en bestämmelse, i huvudsak motsvarande

Ändringsförslag 1926.

nuvarande stadgande angående medlemsantalet i klass, som meddelar begravningshjälp. Enligt förslaget skulle sålunda tillsynsmyndigheten i samband med registrering av stadgebestämmelse rörande klassindelning äga fastställa det minsta för utfästade av sjukhjälp eller begravningshjälp tillåtna antalet sjukhjälp- eller begravningshjälpsförsäkrade medlemmar i varje klass.

Såsom motivering för detta förslag anfördes i propositionen följande.

Avsikten med gällande minimibestämmelser har givetvis varit att åstadkomma erforderlig utjämning av riskerna inom de olika sjukhjälpsklasserna. Stadgandet därom synes emellertid numera icke behöva upprätthållas i hela sin utsträckning. Inom socialstyrelsen lär man nämligen vid kontrollen av tillräckligheten av premier för olika sjukhjälpsklasser tillämpa ett system, enligt vilket först uträknas premien för den lägsta förekommande sjukhjälpsklassen, d. v. s. den klass där de minsta förmånerna erhållas, till vilken klass då hänföras *alla* kassans medlemmar, alltså även de som tillhöra högre klass. Därefter uträknas premien för en prestation, motsvarande skillnaden mellan sjukhjälpen i den näst lägsta och den lägsta klassen, varvid såsom försäkrade för en sådan prestation räknas samtliga medlemmar, som äro försäkrade enligt den näst lägsta och högre klass. Summan av premien i lägsta klassen och premien för berörda prestation blir då premien i den näst lägsta klassen. På samma sätt förfäres vidare vid uträkning av premien för varje högre klass. Med ett dylikt beräkningssätt, vilket torde vila på teoretiskt riktig grund, kräves tydligen ej för utjämningen annat än att tillräckligt antal medlemmar finnas i den — eller de — högsta klasserna; i de lägre klasserna kan antalet få vara hur litet som helst, om blott det för kassan i dess helhet gällande minsta medlemsantalet upprätthålles. På nu anförda skäl har jag ansett mig kunna föreslå att — liksom redan nu är stadgat i fråga om begravningshjälpsförsäkringen — tillsynsmyndigheten skall bestämma minsta för *utfästade* av sjukhjälp tillåtna antalet medlemmar i varje sjukhjälpsklass. Bestämmande bör kunna ske såväl i samband med registrering av kassan eller ändring i stadgarna som eljest på särskild framställning.

I samband med den sålunda förordade ändringen har av i det följande angivna skäl avfattningen av 19 § ansetts böra undergå viss förändring. I det av särskilda kommitterade uppgjorda lagförslag, som ligger till grund för gällande lag, stadgades i 19 § ett absolut förbud mot att *meddela* sjukhjälp i klass med mindre medlemsantal än 25. Det nu i lagen intagna undantaget från motsvarande regel fanns alltså icke i nämnda förslag. Undantaget infördes sedermera på framställning av lagrådet, som i sitt yttrande över nämnda paragraf anförde följande. En följd av den föreslagna regeln bleve, att om medlemsantalet i en klass exempelvis nedginge till 15, dessa medlemmar förlorade sin rätt till sjukhjälp i klassen. Då man ej kunde räkna med möjligheten att enstaka nya medlemmar skulle ingå i en klass, som vid deras inträde vore förhindrad att meddela sjukhjälp, skulle således de kvarstående medlemmarna aldrig kunna åter bliva berättigade till understöd i sin klass, såvida ej minst 10 medlemmar samtidigt vunne inträde däri. Till undvikande av de missförhållanden, som härav kunde uppkomma, syntes beträffande klass, som skulle bereda sjukhjälp, böra införas ett stadgande, motsvarande vad som enligt förslaget skulle gälla i fråga om klass, som vore avsedd att bereda begravningshjälp, eller att i klassen icke finge meddelas sjukhjälp, med mindre antalet medlemmar i klassen uppginge till 25, dock att, där med-

lemmarnas antal varit minst 25 men sedermera nedgått därunder, sjukhjälp finge i klassen fortfarande tilldelas däri kvarvarande medlemmar. På grund av denna lagrådets anmärkning erhöll 19 § sin nuvarande lydelse, vilken torde innebära, att såväl sjukhjälp som begravningshjälp väl må, förutsatt att medlemsantalet vid utfästandet varit lagenligt, *utbetalas*, även då medlemsantalet är under 25, respektive för begravningshjälpsklass under det fastställda minsta antalet, men att icke sådan hjälp må *utfästas*, d. v. s. avtal om försäkring därför träffas, förrän medlemsantalet åter uppnått det bestämda talet. Även om ordalydelsen av bestämmelsen om begravningshjälpsklasser ej med tydlighet utsäger, att en utfästelse om sådan hjälp, vilken gjorts medan antalet medlemmar i klassen icke uppgick till det fastställda minimiantalet, blir rättsligen gällande, då detta antal sedermera uppnås, torde dock en sådan innebörd kunna inläggas i stadgandet; genom att sjukkassan efter nämnda tid mottager försäkringsavgifter får den nämligen, oaktat formellt något nytt avtal icke slutes, anses hava godkänt en, visserligen mot lagens ordalydelse, dessförinnan gjord begravningshjälpstutfästelse. Att en motsvarande regel gäller beträffande sjukhjälp framgår omedelbart av lagens formulering.

Då således innebörden av de i 19 § meddelade bestämmelserna angående sjukhjälp och begravningshjälp synes vara ensartad, har, när nu skillnaden i själva sättet för avgränsningen ansetts böra bortfalla, anledning förmenats icke finnas att bibehålla uppdelningen av stadgandet i två stycken, utan har det samma i förslaget sammanförts i en punkt.

De nu ifrågasatta ändringarna i 19 § föranleda en jämkning i 92 § andra stycket. Därjämte torde i övergångsbestämmelserna böra införas ett stadgande av innebörd, att för klasser, varom bestämmelse i stadgarna registrerats före lagändringens ikraftträdande, hittills gällande bestämmelser skola tillämpas, intill dess minsta medlemsantal må bliva fastställt för klassen enligt den nya lydelsen av 19 §.

Propositionen blev icke av riksdagen bifallen.

Kungl. Maj: ts förslag i sjukkassefrågan till 1927 års riksdag, framlagt i propositionerna nr 113 och 114, innehöll över huvud icke några föreskrifter angående klassindelning. Propositionen grundade sig på ett av särskilda sakkunniga den 15 december 1926 avgivet betänkande i ämnet. Förslagets ståndpunkt i berörda hänseende motiverades av de sakkunniga på följande sätt.

Riksdagen
1927.

»De sakkunnigas förslag beträffande olikhet i sjukhjälpst prestationerna innebär — om man bortser från sjukvårdsprestationerna, vilka väl praktiskt taget alltid komma att vara ensartade inom samma kassa — följande. I varje kassa, som över huvud taget bereder sådant understöd, skall finnas tillfälle att tillförsäkra sig sjukpenning och moderskapspenning av en krona. Kassan äger emellertid utfästa även högre sådant understöd, dock allenast med intervaller av 50 öre. Det är nu uppenbart, att för en kassa med ringa medlemsantal meddelande av högre sjukpenning — maximum av sjukpenning, till vilken statsbidrag utgår, har av de sakkunniga förslagits till 6 kronor — kan vara förenat med avsevärda risker, därest ej ett tillräckligt antal medlemmar betala mot denna höga sjukpenning svarande avgifter. Emellertid kommer såsom förut påpekats en gräns för kassornas rätt att utfästa högre sjukpenning att sättas av deras förmåga att fullgöra sina förbindelser. Då tillsynsmyndigheten vid ansökan om erkännande prövar denna deras förmåga, kommer den tydligen att tillse, att högre sjukhjälp ej utfästes än som motsvaras av anslutningen.

— — — De sakkunniga finna sålunda en bestämmelse om minimiantal försäkrade inom varje särskild understödsgrad ej erforderlig.»

Ej heller denna proposition vann riksdagens bifall.

Utskottet. Socialstyrelsen har i sitt till utskottet avgivna yttrande förklarat, att den ifrågasatta reformen skulle äga ett visst värde särskilt för de mindre sjuk-kassorna å landsbygden. Genomförandet av densamma skulle enligt styrelsens mening icke kunna antagas komma att försvåra eller än mindre hindra en blivande sjukkassareform. För ernående av det med motionen avsedda syftet föreslår styrelsen en omredigering av ifrågavarande lagrum i överensstämmelse med det ovan omförmälda förslaget till 1926 års riksdag.

Även utskottet behjärtar de synpunkter, som anförts i motionen, och har i likhet med socialstyrelsen funnit skäl tala för reformens genomförande. Be-träffande sättet härför vill utskottet lämna sin anslutning till den av social-styrelsen föreslagna lagändringen, därvid utskottet emellertid uppmärksammat erforderligheten av viss jämkning i 92 § samma lag ävensom av särskild över-gångsbestämmelse.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte i anledning av förevarande motion för sin del antaga följande

L a g

om ändrad lydelse av 19 och 92 §§ i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 s. 1) om sjukkassor.

Häri genom förordnas, att 19 och 92 §§ i lagen den 4 juli 1910 om sjuk-kassor skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

19 §.

Skola inom — — — i 6 § vid 5), 6) och 7).

Tillsynsmyndigheten skall, i samband med registrering av sådan bestäm-melse i sjukkassas stadgar, som avses i nästföregående stycke, fastställa det minsta för utfästade av sjukhjälp eller begravningshjälp tillåtna antalet sjuk-hjälps- eller begravningshjälpsförsäkrade medlemmar i varje klass. Tillsyns-myndigheten må ock på särskild framställning bestämma sådant antal.

Vidare skall — — — övergången skett.

92 §.

Nedgår antalet — — — tillsynsmyndigheten.

Har i klassindelad sjukkassa antalet medlemmar av en klass nedgått under vad, på sätt i 19 § sägs, är för utfästade av sjukhjälp eller av begravnings-hjälp från klassen bestämt, åligger det likaledes styrelsen att om förhållandet ofördröjligen göra anmälan hos tillsynsmyndigheten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1929.

Finnas enligt sjukkassas vid tiden för lagens ikraftträdande registrerade stadgar inom kassan skilda klasser för beredande av sjukhjälp, skall vad i 19 § andra stycket och 92 § andra stycket i deras nuvarande lydelse stadgas fortfarande äga tillämpning beträffande sådan klass, intill dess att särskilt minsta medlemsantal blivit, på sätt i 19 § enligt dess i denna lag stadgade lydelse sägs, för klassen bestämt.

Stockholm den 12 mars 1929.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Westman*, *Almkvist*, *Frändén** och *Thorberg**, fröken *Hesselgren* samt herrar *Berglund**, *Tamm** och *Norman*;

från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Skövde, *Hage*, *Ödström**, *Jeppsson**, *Gardell* i Gans*, *Hedvall*, *Sandström** och *Hansson* i Trollhättan.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Socialstyrelsen med yttrande över en
inom första kammaren väckt motion, nr 53,
angående viss ändring i lagen om sjukkassor.

Stockholm den 20 februari 1929.

Till riksdagens andra lagutskott.

Genom beslut den 1 innevarande februari har Kungl. Maj:t anbefallt socialstyrelsen avgiva och till riksdagens andra lagutskott senast den 20 i samma månad överlämna av utskottet begärt yttrande över en inom första kammaren av hr Berglund väckt motion, nr 53, angående viss ändring av 19 § 2: dra stycket i lagen den 4 juli 1910 (nr 77 sid. 1) om sjukkassor.

Till fullgörande härav får styrelsen anföra följande.

I sitt underdåniga utlåtande den 6 oktober 1928 över framställningar av Sveriges allmänna sjukkasseefförbund och rikssjukkassornas centralförsamling angående ändringar i lagen om sjukkassor m. m. framkastade styrelsen bl. a. den tanken, huruvida i sjukkasseefförbundens nuvarande läge partiella reformer i sjukkasseefförbundet över huvud borde ifrågasättas. Sin principiella ståndpunkt i frågan angav styrelsen på följande sätt.

»När styrelsen härefter övergår till att yttra sig över de framställda yrkandena, i vad de avse partiella ändringar i sjukkasseefförbundet, kan styrelsen icke undgå att härvid taga hänsyn till sin i det föregående angivna principiella ståndpunkt till frågan om en reform av sjukkasseefförbundet i dess helhet. Att så måste bli fallet ligger i öppen dag. Vare sig en förnyad utredning om obligatorisk sjukförsäkring nu kommer till stånd eller reformen anses böra begränsas till en på frivillighet grundad sjukkasseefförbund, torde det uppenbarligen icke böra ifrågasättas, att genom ändringar i eller tillägg till gällande författningar tillskapa förhållanden, om vilka det icke på förhand kan sägas, huruvida och i vad mån de skulle försvåra eller hindra ifrågasättande reform. Under ett dylikt sakernas läge synas partiella reformer endast då böra ifrågakomma, när de äro absolut nödvändiga eller det med visshet kan förutses, att ändringen direkt främjar eller underlättar reformarbetet i dess helhet.»

Någon anledning att nu frångå denna ståndpunkt föreligger enligt styrelsens uppfattning icke. Till stöd för densamma talar fastmera, att sjukförsäkringsspörsmålet, enligt vad som framgår av chefens för socialdepartementet yttrande till statsrådsprotokollet den 4 januari 1929, inom en nära framtid torde komma att ånyo upptagas till fullständig utredning.

Vad föreliggande motion beträffar kan den däri ifrågasatta lagändringen knappast antagas komma att försvåra eller än mindre hindra en blivande sjukkasseefförbundsreform. Snarare synes den kunna bli av ett visst gagn. Ty huru den blivande sjukförsäkringen än kommer att utformas särskilt i organisatoriskt hänseende, kan det med största sannolikhet antagas, att reformen framför allt kommer att gå ut på att göra lagstiftningen smidigare och mindre stel än den nuvarande med hänsyn bl. a. just till variationerna i understödet. Ur denna synpunkt torde några invändningar icke kunna göras mot den i motionen ifrågasatta reformens innehåll.

En annan sak är, om reformens genomförande nu skulle komma att bli en någon egentlig praktisk betydelse. Då ändringen för sin tillämpning som regel förutsätter ändring i sjukkassans stadgar och förslaget, därest detsamma över huvud taget vinner riksdagens bifall, icke kan väntas träda i kraft förrän först efter det sjukkassorna i allmänhet redan haft sina årssammanträden för året (i regel i mars månad), torde frågan först nästkommande år komma att upptagas av sjukkassorna. Genomföres under tiden den väntade nya sjuk-kasselagstiftningen, kommer därför den föreslagna reformen att väsentligen sväva i luften. Å andra sidan föreligger ju icke någon säkerhet för en positiv lösning i en nära framtid av sjukkassefrågan. Meningarna i denna ha tvärtom visat sig gå starkt i sär och några påtagliga bevis på att dessa motsättningar äro på väg att utjämnas föreligga icke. Vid sådant förhållande och då den nu ifrågasatta reformen otvivelaktigt skulle äga ett visst värde särskilt för mindre sjukkassor å landsbygden vill styrelsen såsom sin mening uttala, att ur synpunkten av sjukasselagstiftningens nuvarande läge hinder icke synes möta för genomförande av en reform i den riktning motionen avser.

Vad därefter beträffar det sakliga innehållet i motionen vill styrelsen framhålla följande.

I det av tillkallade sakkunniga uppgjorda lagförslag, som ligger till grund för sjukkasselagen av år 1910, stadgades (lagförslaget 19 §, 2:dra stycket) absolut förbud mot att meddela sjukhjälp i klass med mindre medlemsantal än tjugufem. I sitt yttrande över lagförslaget framhöll emellertid lagrådet beträffande denna punkt bl. a., att följden av den föreslagna regeln skulle bli, att om medlemsantalet i en klass exempelvis nedginge till femton, dessa femton skulle förlora sin rätt till sjukhjälp i klassen. Då man ej kunde räkna med möjligheten, att enstaka nya medlemmar skulle ingå i en klass, som vid deras inträde vore förhindrad meddela sjukhjälp, skulle således de femton kvarstående medlemmarna aldrig åter kunna bli berättigade till understöd i sin klass, såvida ej minst tio nya medlemmar samtidigt inträdde däri. Till undvikande av dessa missförhållanden, syntes beträffande klass, som skulle bereda sjukhjälp, böra införas ett stadgande motsvarande vad som enligt förslaget skulle gälla i fråga om klass som vore avsedd att bereda begravningshjälp. På grund av denna lagrådets anmärkning erhöll förevarande punkt i 19 § sin nuvarande lydelse. Denna lydelse har ansetts innebära, att såväl sjukhjälp som begravningshjälp väl må, förutsatt att medlemsantalet vid utfästandet var det i lagen stadgade, *utbetalas* även då medlemsantalet är under 25 resp. för begravningshjälpsklass under det fastställda minsta antalet, men att sådan hjälp icke må *på nytt utfästas*, förrän medlemsantalet åter uppnått det bestämda talet.

Vid utformandet av sitt förslag i denna punkt hade sakkunniga visserligen till en viss grad lagt till grund försäkringstekniska synpunkter men hade dock framför allt låtit sig bestämmas av vad som i förevarande hänseende kunde anses lämpligt. Förslaget om ett minsta antal medlemmar av tjugufem i klass, som meddelade sjukhjälp, motiverades sålunda på i huvudsak följande sätt. »Sjukkasas frihet att inrätta klasser skall emellertid lida den inskränkningen, att för en klass' verksamhet ett visst minimiantal medlemmar fordras. Visserligen medför icke klassindelningen någon uppdelning av rättigheterna till kassans tillgångar eller eljest någon minskning av kassans i dess helhet förpliktelse gent emot de särskilda klassernas medlemmar, men det har i allt fall syntes lämpligt, att vissa gränser i förevarande hänseende vore gällande även för de särskilda klasserna. En klass utgör ju dock i viss mån en särskild enhet; dess medlemmar bilda i riskhänseende ett helt för sig, skilt från andra klasser.

Det bör tillses, att den särskilda grad av risk, en klass motsvarar, alltid kommer att uppbäras av ett visst underlag — ett minsta antal medlemmar — på liknande sätt, som i fråga om sjukkassa i dess helhet skall gälla, och man bör förebygga, att klassindelningen utnyttjas i allenast enstaka eller ett ringa fåtal medlemmars intresse. — Uppställandet av dylika gränser torde knappast för det närvarande kunna ske med anspråk på ovillkorlig riktighet. Bland mångahanda förslag därutinnan har valts det, som innehålles i förevarande paragraf.»

Även i sin nuvarande lydelse är stadgandet om ett visst minimiantal medlemmar behäftat med vissa brister. Det innebär sålunda bl. a., att om medlemsantalet i klassen nedgått under 25, sjukhjälp visserligen får meddelas de i klassen kvarstående men ej nyinträdande, med mindre dessa senare ej äro så många, att de tillsammans med de i klassen kvarstående uppgå till minst tjugufem. Härigenom lägges en onödig hämsko på utvecklingen och förhindras eller försvåras en ur sjukkassornas synpunkt önskvärd nyrekrytering. När man velat betrakta bestämmelsen i fråga som en garanti för sjukkasserörelsens soliditet, har man naturligtvis närmast haft i tankarna fall, då i en mindre sjukkassa ett fåtal medlemmar skulle kunna tillförsäkra sig en jämförelsevis hög sjukhjälp och därmed ådraga kassan alltför betungande risker. Emellertid verkar bestämmelsen även i motsatt riktning. I en mindre sjukkassa, där medlemmarna i gemen tillförsäkrat sig en relativt hög sjukpenning, men där det dock även finnes en mindre grupp, för vilken denna höga sjukpenning icke är behövlig, måste sålunda även dessa senare tillförsäkra sig samma höga sjukhjälp eller ock avstå från medlemskap i kassan.

I princip synes därför kravet på mildrande bestämmelser på denna punkt i sjukkasselagen fullt befogat. Att helt slopa varje begränsning i detta hänseende av sjukkasseverksamheten eller att i gemen sätta gränsen så lågt som motionen ifrågasätter synes styrelsen dock icke tillrädligt, i allt fall icke utan samband med en allmän revision av hela sjukkasselagen. Erfarenheten har nämligen tillfullo bekräftat, att inom en sjukkassa och i än högre grad inom en sjukhjälpsklass med ett ringa medlemsantal den genomsnittliga sjukligheten kan förete förhållandevis starka variationer från ett år till ett annat och därmed inverka störande på kassans ekonomi. En annan omständighet som förtjänar beaktande är att vid en alltför ringa medlemssiffra svårigheter möta att på ett fullt betryggande sätt beräkna medlemsavgifternas storlek.

I det förslag till ny sjukkasselag, som förelades 1926 års riksdag, hade nu gällande föreskrift angående medlemsantalet i sjukhjälpsklass borttagits och ersatts med en bestämmelse, i huvudsak motsvarande nuvarande stadgande angående medlemsantalet i klass, som meddelar begravningshjälp. Enligt förslaget skulle sålunda tillsynsmyndigheten i samband med registrering av stadgandestämmelse rörande klassindelning äga fastställa det minsta för utfästade av sjukhjälp eller begravningshjälp tillåtna antalet sjukhjälps- eller begravningshjälpförsäkrade medlemmar i varje klass.

Kungl. Maj:ts förslag i sjukkassefrågan till 1927 års riksdag (prop. nr. 113 och 114) innehöll över huvud icke några föreskrifter angående klassindelning. Förslagets ståndpunkt härutinnan motiverades i sakkunnigas betänkande på följande sätt. »De sakkunnigas förslag beträffande olikhet i sjukhjälpsprestationerna innebär — om man bortser från sjukvårdsprestationerna, vilka väl praktiskt taget alltid komma att vara ensartade inom samma kassa — såsom redan nämnts följande. I varje kassa, som över huvud taget bereder sådant understöd, skall finnas tillfälle att tillförsäkra sig sjukpenning och

moderskapspenning av en krona. Kassan äger emellertid utfästa även högre sådant understöd, dock allenast med intervaller av 50 öre. Det är nu uppenbart, att för en kassa med ringa medlemsantal meddelande av högre sjukpenning — maximum av sjukpenning, till vilken statsbidrag utgår, har av de sakkunniga på skäl, som nedan vid 32 § skola anföras, föreslagits till 6 kronor — kan vara förenat med avsevärda risker, därest ej ett tillräckligt antal medlemmar betala mot denna höga sjukpenning svarande avgifter. Emellertid kommer såsom förut påpekats en gräns för kassornas rätt att utfästa högre sjukpenning att sättas av deras förmåga att fullgöra sina förbindelser. Då tillsynsmyndigheten vid ansökan om erkännande prövar denna deras förmåga, kommer den tydligen att tillse, att högre sjukhjälp ej utfästes än som motsvaras av anslutningen. — — — — —

De sakkunniga finna sålunda en bestämmelse om minimiantal försäkrade inom varje särskild understödsgrad ej erforderlig.»

I sak syftade sålunda även detta senare förslag på samma anordning som ifrågasattes i 1926 års proposition, nämligen att lägga i tillsynsmyndighetens hand att med hänsyn till föreliggande omständigheter bestämma, med vilka belopp sjukförsäkrarna må bevilja sjukpenning. Även styrelsen har för sin del givit uttryck åt samma uppfattning. I sitt underdåniga utlåtande den 28 augusti 1926 beträffande ändringar i lagen den 4 juli 1910 om sjukförsäkring framhöll sålunda styrelsen rörande förevarande punkt bl. a., att styrelsen, därest tillsynsmyndigheten erhöle befogenhet att alltefter sjukförsäkrarnas medlemsantal i dess helhet och ekonomiska bärkraft i övrigt bestämma det högsta belopp, varmed sjukhjälp och begravningshjälp finge av kassan utfästas, funne det vara av mindre betydelse, huru många medlemmar av kassan som tillförsäkrades det ena eller det andra av de olika belopp, vilka föllo inom de för kassan fastställda gränserna.

På grund av vad sålunda anförts och därest en ändring i sjukförsäkrarlagen under nuvarande förhållanden över huvud taget anses lämplig, vill styrelsen i så måtto tillstyrka motionen, att stadgandet i 19 § 2: dra stycket sjukförsäkrarlagen om ett minsta antal av 25 medlemmar i klass för beredande av sjukhjälp upphäves samt att ifrågavarande stycke jämte nästföljande stycke, som handlar om klass för beredande av begravningshjälp, omredigeras till överensstämmelse med den motsvarande föreskrift, som under enahanda förutsättning upptogs i Kungl. Maj: ts proposition (nr 113) till 1926 års riksdag angående ändring i vissa delar av sjukförsäkrarlagen.

GUNNAR HUSS.

Theofil Andersson.